

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 12.

**HORVÁT NYELV
ÉS IRODALOM**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Vrednovanje i bodovanje rješenja zadataka razumijevanja teksta

Pravilnim rješenjem zadataka razumijevanja teksta može se postići 30 bodova. Vrednovanje zadataka nastavnik vrši prema Uputama za ispravljanje i vrednovanje.

Upute za ispravljanje i vrednovanje sadrže mogući (moguće) odgovor (odgovore), mogući broj bodova koji se može dati na odgovor, odnosno parcijalni broj bodova.

Mogu se priznati i svi odgovori koji odstupaju od odgovora formuliranim u mogućim sadržajnim elementima, ali koji odgovaraju tekstu zadatka.

Prilikom vrednovanja zadatka razumijevanja teksta ne uzimaju se u obzir pogreške jezične pravilnosti. Strukovni nastavnik koji vrednuje zadatak određuje broj bodova pojedinih zadataka, te ih poslije sumiranja zapisuje na pismenu zadaću.

1. na periferiji grada Zagreba, u XIX. stoljeću.
(Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
2. 17 000, Jurjaves.
(Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
3. približnu količinu, u genitivu.
(Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
4. hrastova, u sredini parka, 17 metara.
(Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 3 boda.)
5. Ulica ukrašena drvoredima.
(Ili neki približno sličan, prihvatljiv odgovor vrijedi 1 bod.)
6. od kamena, najljepše vedute koje se pružaju s Vidikovca.
(Svaki odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
7. Učenik će na temelju originalnog teksta formulirati svoju inačicu/svoje mišljenje.
U tekstu je moguće naglasiti funkcionalnost, korisnost danog objekta.
(Ukupno 5 bodova.)
8. Juraj, Georg
(Svaki odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
9. zbog umjetničke koncepcije, najposjećeniji park, najljepši pejzažni park ili neki drugi odgovor.
(Svako adekvatno rješenje vrijedi 1 bod. Ukupno 3 boda.)
10. uništava mnoge štetne kukce, najsitniji sijač raznih šumskih vrsta
(Svaki odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
11. hrane ptice, hrane ribe u akvariju.
(Svaki odgovor vrijedi 1 bod. Ukupno 2 boda.)
12. sufiks –ica za umanjivanje imenica ženskog roda/tvorba deminutiva/umanjenica
(Točan odgovor vrijedi 1 bod.)
13. Zadar, Novigrad, Obrovac *(Nabrajanje gradova vrijedi 1 bod.)*
nije *(1 bod)*
(Ukupno 2 boda.)
14. Sabiru kornjače i prodaju ih stranim turistima.
(Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

II. SASTAVLJANJE TEKSTA

S jezičnog (sadržajnog) i sa strukturalnog aspekta moguće je vrednovati jedino radnju koja govori o jednoj od triju zadanih tema.

U slučaju da pristupnik riješi više od jednog (dva ili tri) zadatka iz sastavljanja teksta i svoj izbor ne označi nedvosmisleno (ne podvuče rješenje zadatka koji je izabrao ili ne precrtava rješenje zadatka koje smatra nevažecim), nastavnik je dužan vrednovati ono rješenje koje je po redoslijedu na prvom mjestu. U slučaju da pristupnik nije riješio ni jedan zadatak iz sastavljanja teksta, vrednuje se s 0 bodova.

OSNOVNI KRITERIJI VREDNOVANJA SASTAVLJANJA TEKSTA

Nabrajanje mogućih sadržajnih elemenata ne znači da u rješenju zadatka moraju biti svi prisutni. U rješenju se mogu priznati i svi dobri odgovori koji odstupaju od zadanih mogućih sadržajnih elemenata!

1. Vrednovanje zadataka iz sastavljanja teksta vrši se na temelju kriterija određenih unutar intervala učinka, te na temelju navedenih mogućih sadržajnih elemenata.
2. Upute za vrednovanje i bodovanje sadrže tri intervala učinka koji se odnose na mogući postignuti broj bodova, tj. interval učinka kvalitete sadržaja (maksimalni broj bodova: 30), ustrojstva teksta (maksimalni broj bodova: 10) i jezične uporabe (maksimalni broj bodova: 30). O broju postignutih bodova odlučuje nastavnik unutar intervala učinka.
3. Nastavnik u zadaći označava pogreške sastavljanja teksta, jezične pravilnosti i pravopisne pogreške. Za označavanje i bodovanje pravopisnih pogrešaka mjerodavna je u privitku dostavljena uputa.
4. Ukupni postignuti broj bodova nastavnik upisuje u tabelu koja se nalazi na kraju zadatka iz sastavljanja teksta.

OBRAZLAGANJE/ARGUMENTACIJA, ANALIZA JEDNOG UMJETNIČKOG DJELA, KOMPARATIVNA ANALIZA

KVALITETA SADRŽAJA/SADRŽAJNA KOMPONENTA

Maksimalan broj bodova: 30**Intervali učinka: (30-21) boda**

Sastavak govori o izabranoj temi, svjedoči o zadovoljavajućoj informiranosti kandidata, zreloom razmišljanju i sadržajnom izlaganju.

Pristup temi je jasan, promišljen, u razradi se prepoznaje informiranost i znanje kandidata koje sigurno i na zadovoljavajući način primijenjeno (npr. predmetno znanje, pojmovi, upućivanja).

Bitne su tvrdnje razrađene, primjeri i upućivanja odgovaraju temi, argumenti se iznose uvjerljivo (u argumentiranju nema pojmovne ili logičke pogreške).

Jasno se može prepoznati kritičko razmišljanje i sposobnost prosuđivanja.

Sastavak se temelji na osobnim refleksijama i stajalištima.

(20-11) bodova

U glavnim crtama se kandidat drži teme (točka gledišta, problem, povezanosti).

U sastavku se izmjenjuju misli vezane uz temu i izjave nepovezane s njom. Elementi argumentacije pretežno su točni, ali se jasno vidi da kandidat ne posjeduje dovoljno temeljito znanje o temi pa nije dovoljno uvjerljiv. Tekst sadrži jednu ili dvije pojmovne ili predmetne pogreške, poneko krivo razumijevanje.

Iznesene tvrdnje nisu uvijek dovoljno potkrijepljene argumentima, nisu dovoljno jasne, jednoznačne.

Izlaganje osobnih refleksija i stavova miješa se s općim tvrdnjama.

(10-0) boda

Umjesto razumljivog i logičnog pristupa temi često se susreću opća mjesta, a u tekstu se pojavljuju pojmovne i predmetne pogreške.

Kandidat više puta ponavlja izneseno.

Logička argumentacija je slaba ili pogrešna; malo je ispravnih upućivanja i primjera.

Sastav ne sadrži prihvatljiv samostalan stav, tekst nije uvjerljiv.

KOMPOZICIJA TEKSTA/USTROJSTVO TEKSTA**Maksimalan broj bodova: 10****Intervali učinka:(10-8) bodova**

Kompozicija teksta odgovara zadanoj formi, temi i iznesenim mislima o temi.

Sadržajna i formalna raščlamba teksta je dobra, pojedini dijelovi su jasno razdvojeni (uvod, razrada, zaključak; najava problema, razrada, zaključak; pasusi).

Kompozicija je proporcionalna.

Kompozicija teksta je jasna, slijedi logički red, tvrdnje i argumentacije (objašnjenja) su nedvosmisleno povezane. Razrada problema, ako to tema zahtijeva, podijeljena je na manje cjeline.

U radu se ostvaruje globalna i linearna kohezija.

Obim teksta je zadovoljavajući.

Intervali učinka: (7-4) boda

Sadržajna i formalna raščlamba teksta je dobra, pojedini dijelovi su jasno razdvojeni (uvod, razrada, zaključak; najava problema, razrada, zaključak; pasusi), ali proporcije ne zadovoljavaju (npr. dug uvod, zaključak ne upućuje dovoljno na razradu, ne ističe nova saznanja, razrada je kratka a time i necjelovita).

Kompozicija teksta nije pravolinijska (nije uvijek osigurana linearna kohezija), pojavljuju se nepotrebne digresije.

Kandidat ne uspijeva uvijek na zadovoljavajući način razgraničiti važnije dijelove od manje važnih.

Intervali učinka: (3-0) boda

Sadržajna i formalna raščlamba teksta nije zadovoljavajuća: ne razaznaju se jasno sadržajne i/ili formalne cjeline. Zbrkano, nejasno izlaganje.

Nije osigurana linearna i globalna kohezija teksta.

Često se pojavljuju nepotrebne digresije, ponavljanja.

Tekst ne odgovara u zadatku naznačenoj pisanoj vrsti i temi.

Tekst nije dovoljno obiman.

PRILOG**KVALITETA JEZIKA/JEZIČNA PRAVILNOST:****Maksimalan broj bodova: 30 bodova**

Kvaliteta jezika/jezična pravilnost u pismenoj radnji vrednuje se na sljedeći način:

P = pravopisne greške (pisanje velikog slova, j-lj, ć-č, -, ks-x, e-je-ije) ½ boda

I = interpunkcija ¼ boda

G = gramatičke greške (glagolska rekcija, miješanje rodova, slaganje/kongruencija, glagolski vid, jezične/glasovne promjene) 1 bod

U = ustrojstvo rečenice (sklapanje, slaganje, red riječi) ½ boda

Na kraju radnje treba preračunati oduzete bodove u kvocijent jezične pravilnosti. (izražavanje grešaka u postocima).

Kvocijent jezične pravilnosti = broj oduzetih bodova x 100/ukupni broj riječ u pismenoj radnji

0 - 0,7 %	30 bodova
0,71- 1,4 %	29
1,41- 2,1 %	28
2,11 – 2,7 %	27
2,71 – 3,3 %	26
3,31 – 3,9 %	25
3,91 – 4,6 %	24
4,61 – 5,2 %	23
4,21 – 5,8 %	22
5,81 – 6,4 %	21
6,41 – 7,0 %	20
7,01 – 7,6 %	19
7,61 – 8,2 %	18
8,21 – 8,8%	17
8,81 – 9,3 %	16
9,31 - 9,8 %	15
9,81 – 10,2 %	14
10,21 – 10,6 %	13
10,61 – 11,0 %	12
11,01 – 11,4 %	11
11,41 – 11,8 %	10
11,81 – 12,2 %	9
12,21 – 12,6 %	8
12,61 – 13,0 %	7
13,01 – 13,4 %	6
13,41 – 13,8 %	5
13,81 – 14,1 %	4 boda
14,11 – 14,4 %	3
14,41 – 14,7 %	2
14,71 – 15 %	1 bod
15,01 % - više	0 boda

Npr.: ako je broj oduzetih bodova 10, onda se preračunavanje vrši na sljedeći način:

$$\frac{10 \times 100}{500}$$

$$(ukupni broj riječi) = 2\% = 28 \text{ bodova.}$$

Obrazlaganje

Sadržajni elementi:

- Učenici istu temu nalaze i u tisku u Mađarskoj. Obitelji u svakodnevnim razgovorima s djecom mnogo briga zadaje izbor profesije. Učenici tijekom školovanja često mijenjaju planove, koji su uzroci toga: osobni ili društveni? Na ta pitanja će pokušati dati odgovor u zadatku „Obrazlaganja“.
- Učenici će s različitih aspekata pristupiti temi. Neki od samog djetinjstva imaju jasne planove i mogućnosti ostvariti svoje ciljeve, druge će voditi teške unutrašnje dvojbe da bi stigli do željenog cilja.
- Očekuje se odgovarajući funkcionalni stil, čitljiv rukopis.

Analiza jednog umjetničkog djela

Elementi sadržaja i forme:

- Roza Vidaković je stihove počela pisati 1946. godine. Više puta je nagrađena. Pjesme je objavljivala u Narodnim novinama. Zbirka izlazi poslije njene smrti. U knjizi u tri ciklusa nalazimo 24 pjesme. U vezanim stihovima opisuje ugođaje svog zavičaja, razmišlja na temu života i prolaznosti. Bavi se temama kao rad za narod ili narodnosna kultura. Nalazimo u zbirci i tmurne tonove razočaranja. Književnici koji su analizirali njene stihove suglasni su u pitanju asocijativnosti, talenta za stvaranje kompozicije, iskrenosti i slojevitosti poezije Roze Vidaković.
- Pjesma Na samotnim stazama slikovito opisuje prirodu, čari godišnjeg doba. Leptir i ruža imaju simbolično značenje, njihov međusobno dinamičan odnos daje suštinu pjesničke strukture. Primjeri onomatopeje su brojni u pjesmi. Kontrast sve više raste. Tople boje i šuštanje daju posebnu draž stihovima. Vedrina je jača od skrivene nostalgije.
- Pjesma se sastoji od 7 strofa. Dvije su strofe spojene. Svaka strofa ima po 4 stiha. Rime su ukrštene. U pogledu ritma najjače su zastupljeni deseterci, manjim izmjenama osmerci i deseterci. Interpunkcija dopunjuje ritmičke crte. Jednostavan, razumljiv izraz.

Komparativna analiza

Sličnosti i razlike

- Preradović ulazi u hrvatsku književnost kao već formirani pjesnik, u nju unosi romantičarsku zrelost, versifikatorsku raznovrsnost. U ljubavnoj lirici razvija ideju ljubavi kao tajnovite sile, pod utjecajem europskog romantizma koristi se motivom izgubljene ljubavi. Pod utjecajem njemačke ljubavne lirike pisao je i urbanu liriku prikladnu za uglazbljivanje. Evicom de Ponte se oženio u Dubrovniku.
- Dvije su pjesme tematski u mnogome slične. Povezuje ih nesmrtna ljubav i motivi uzeti iz biljnog svijeta kao cvijeće, bršljan i stablo. Pjesma, zvono, grob i sloboda su isto važni rekviziti pjesništva ilirskog razdoblja. Prva pjesma u isto vrijeme slavi snagu poezije, dodiruje granice ars poetice. Druga pjesma razmatra vremenske dimenzije ljudskog vijeka, slično misaonim pjesmama.
- Pjesma „Cvijeće“ se sastoji od 5 pravilno građenih strofa. Svaka strofa se sastoji od 4 stiha. Rime su ukrštene. Dužinu stihova karakteriziraju deseterci, osim manjih izuzetaka. Rečenice su neobično duge. Poanta na kraju. U „Početku ljubavi“ možemo govoriti o sonetu. Stihovi su deseterci. Oblik rime: abab,abab,acd,acd. Rečenice su sve kraće. Interpunkcija igra veću ulogu. Od treće strofe preokret u zbivanju.

Dodatak**Znakovi za obilježavanje pogrešaka u kompoziciji, znakovi za jezične i pravopisne pogreške**

Znak za novi odlomak: obrnuto slovo z

Nedostatak označavanja novoga odlomka: √

Znak za nedostatak u tekstu: -----

Sadržajna pogreška: _____

Red riječi, rečenica, odlomaka: 1. 2. 3.

Logička ili jezična suprotnost: : ↔

Znak za jezične pogreške: ~~~~~

Sastavljeno pisanje: ⊕

Rastavljeno pisanje: ⊖